

Megpróbálok jól mulatni

Rossz viceken is lehet nevetni.

Gombaként szaporodó úgynevezett '56-os szervezetek, melyeknek tagjai — talán egy-két kivételtől eltekintve — negyed évszázadon át semmilyen hallható vagy tapasztalható formában nem fejezték ki ellenszenvüket Kádár és rendszerére iránt, éppen Göncz Árpád ellen tüntetnek sorozatosan.

Hát nem mulatságos?

Dúlt alakok ötvenhatos táblák alatt forradalmi hevülettel kormánypárti ricsajt produkálnak. Milyen jól ismerem ezt. „Úgy csinál, mintha öklöt rázna, pedig segget nyál” — mondta egy lektor ismerősöm, miközben a Kádár-korszak egyik hivatalos költőjének szavala-tát hallgattuk. „Nemzeti rádiót! Nemzeti tévét!” — bömbölik, holott valójában kormányrádiót és kormánytévét követelnek. A hatóság méltányolja ezt, jó szemmel, még illegális ágálásaikat is.

Ez a konzervatív kormány által támogatott forradalmiság mindenféle szórakoztatóbb.

„Le a kommunistákkal! Éljen Chrudinák! Éljen Győri Béla!” Olyankor Pálffy is éljen.

Ez valóságos gyöngyszem. Meg kell szakadni.

A pártállami kommunista és az antikommunista kergesség egy tőről fakad. Meg kell tisztítani (az osztályidegenektől vagy az idegenektől) a sorainkat. A párt felhígítása. A nép felhígítása. Az értelmiségi a ludas. A zsidó a ludas. A zsidó értelmiségi a ludas. Meg Amerika. A külföldi kémközpontok. A kom-

munizmus (a magyarság elleni) nemzetközi összeesküvése. A liberálisok. A kozmopoliták. Rajk és Göncz ügynök. A kádárista költő és a rádió előtt ágáló szónok mondanója hasonló: észellenesség, plebejus demagógia, az egyszerű nép szolgálatának örve alatt hibbant énkultusz. Hangzavarral rejtgetett sikertelenség.

Hát nem vicces ez a megegyezés?

Külföldről hazaruccant vagy akasztófától szerencsével megmenekült, érdemdús forradalmárok pár hét alatt elköttyavetyélik évtizedek alatt felhalmozódott erkölcsi tőkéjüket. Úgy viselkednek, mint bolsevista mesekönyvekben az ellenforradalmár, mintha utólag igazolni akarnák Kádárt. Az ország jelenéről és jövőjéről egyetlen értelmes szavuk sincs. Szobrokat, utcatáblákat fenyegetnek, továbbá a rádió, a televízió és a köztársaság elnökét. Ebben és néhány frázisban kimerül a programjuk. Hadseregük a Kádár-rendszer néhány száz kárvallottja, akik azóta sem kaptak elégtételt szenvedéseikért; meg még azok, akik fasisztoid elszánással hozzájuk csapódtak. Ez a csapat összees csalódásáért a parlamenti demokráciát okolja. Ostobaságuk és agresszivitásuk a célegyenesben felgyorsul, még nem tudni, melyik lesz a győztes. A lakosság szemében egyre inkább ők képviselik ötvenhatot. Kádár a sírjában összedörzsöli csontkezét. Pedig a forradalom idején még nem voltak ilyenek. Én tudom ezt, mégis néha

olyan érzés fog el, amelyet lehetségesnek sem tartottam az egész Kádár-korszak folyamán: rájuk nézek, és szégyenlem, hogy ötvenhatos vagyok.

Ez mindennél komikusabb: legszívesebben halálra nevetném magam.

Most megint ultimátummal hozakodnak elő, megint tüntetésre készülnek. Az újságok megint ír-nak róluk. Kamerák, fényképezőgépek, hangszalagok rögzítik majd lényüket és ténykedésüket. Ismét bebizonyítják meguknak, hogy léteznek. Ők a mi rendszerünk legrosszabb esélyei, önjelölt náci fűherkéék agresszivitáspotenciálja. A múltkoriban, ahogy kiléptem a rádióból, véletlenül találkoztam velük. „Téged ismerlek!” — kiabálta egy kék trikós férfi. — „Mária-nosztráról!” — „Sztálinvárosból!” — üvöltötte — „Ott voltál, ne is tagadd!” — „Ha onnan ismersz, akkor te is ott voltál” — állapítottam meg. — „Leköplek!” — válaszolta szellemesen. — „Ne hagyjátok, hogy megint provokáljon, mert úgy járunk, mint március 15-én a Szabadság téren” — üvöltötte egy ősz hajú úr a magasabb társadalmi régiókból. Március 15-én csak szerencsével úsztam meg a dádát: már vagy húszan fogtak körül. Az „úgy járunk” bájos fordulat azért derűvel töltött el, derűs szívvel sétáltam el a színről.

Megpróbálok jól mulatni.